

Вечтомова І. І.

студентка III курсу, ЕПФ

спеціальність «Облік і аудит»

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Науковий керівник:

проф. Ніценко В. С.

I. Vechtomova

student of the III course, ELF

specialty «Analysis and audit»

Odessa National University named after I.I. Mechnikov

scientific adviser:

professor V. Nitsenko

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

WAYS OF THE ECONOMIC ANALYSIS IN MODERN CONDITIONS

Анотація. У статті розглянуті шляхи розвитку економічного аналізу в сучасних умовах. Визначено основні напрямки підвищення ефективності економічного аналізу в сучасних умовах.

Ключові слова: економічний аналіз, економіка, інновації, економічний розвиток.

Summary. In the article the ways of economic analysis in the modern world. The main directions of economic efficiency analysis in the modern world.

Key words: economic analysis, economics, innovation and economic development.

Економічний аналіз — це комплексне глибоке вивчення роботи підприємств, їх підрозділів та інших господарських формувань для об'єктивної оцінки її результатів і виявлення можливостей дальшого підвищення ефективності господарювання [1].

Економічний аналіз є найважливішою складовою економічних наук, у вирішальній мірі визначає достовірність та надійність висновків, які робляться в відношенні стану, перспектив розвитку та ефективності діяльності суб'єктів господарювання різного рівня.

Сучасний стан економічного аналізу характеризує його як досить розроблену в теоретичному плані науку. Методики аналізу створені в попередні періоди до сьогодні адаптуються та удосконалюються до нових умов господарювання. Проте, аналітична наука перебуває в стані розвитку, що визначається об'єктивними причинами, пов'язаними зі змінами в економіці (розширенням самостійності господарюючих суб'єктів у здійсненні своєї діяльності, зміщенням пріоритетів у бік інтересів власників компаній тощо).

Питання економічного аналізу відіграють важливу роль, ще з початку ХХ століття проведено значну роботу з розвитку теорії економічного аналізу й удосконалення його методики. Фактично було підготовлено

фундаментальну основу для наступного, нинішнього, етапу — економічного аналізу, що відповідає ринковим відносинам. Як підкреслює М. Г. Чумаченко, усе, що було розроблене раніше, — це надійний фундамент для практичного використання економічного аналізу за нових умов [1].

В сьогоденні умовах економічний аналіз стає вагомим інструментом в оптимізації облікової, податкової, інвестиційної, кредитної, маркетингової політики підприємств. До того ж, набутий та сформований практичний досвід свідчить про те, що можливості економічного аналізу для вирішення даних проблем повною мірою не реалізуються на багатьох підприємствах.

Швидкий науково-технічний розвиток свідчить, що поряд з розвитком комп'ютерних технологій, у тому числі тих, які використовуються для автоматизації систем управління діяльністю підприємств, створює необхідні умови для вдосконалення оперативного аналізу їх роботи. Добуті можливості дозволяють у стислі терміни отримувати інформацію про виконання виробничої програми, своєчасності виконання договірних зобов'язань, стан розрахунків тощо.

Безпосередньо, що розвиток виробництва викликає необхідність модернізації виробничих потужностей,

здійснення капітальних вкладень, визначення та пошуку джерел фінансування для здійснення інвестиційних проектів, що позитивно відображаються в цілому. Разом із тим, в останні роки збільшилась кількість підприємств, які в результаті ефективного управління своєю діяльністю почали володіти значним капіталом для інвестування в діяльність інших компаній. Інвестиційна діяльність тією чи іншою мірою властива будь-якому підприємству. При великому виборі видів інвестицій підприємство стикається із необхідністю обирати варіант інвестиційного рішення. Прийняття інвестиційного рішення неможливе без урахування таких факторів, як: вид інвестиції, вартість інвестиційного проекту, обмеженість фінансових ресурсів, доступних для інвестування, ризик, пов'язаний з прийняттям того чи іншого рішення тощо.

У зв'язку з умовами інфляції, розвиток фінансового ринку, появи можливостей для отримання економічних вигод від здійснення фінансових вкладень зростає потреба в комплексних дослідженнях власних інвестиційних можливостей, ефективності капітальних і фінансових вкладень. Як наслідок, особливої актуальності набувають методи аналізу та оцінки ефективності інвестиційних проектів, а також дослідження впливу ефективності інвестицій на ефективність господарської діяльності підприємства, що реалізує інвестиційний проект [2].

Ось, чому саме на сьогодні склалось, так що перспективним напрямком економічного аналізу стає інвестиційний аналіз. Необхідна подальша адаптація зарубіжного досвіду в цій галузі до реалій української економіки і розробка власних комплексних методик інвестиційного аналізу, які враховують особливості функціонування вітчизняних підприємств, що ведуть свою діяльність на українських теренах.

У даний час в Україні велика кількість підприємств, які не зуміли пристосуватися до ринкових відносин, впали в глибоку кризу. Проблема неплатоспроможності, банкрутства боржника, не спроможного виконувати своїх зобов'язань, — одна з найбільш актуальних проблем ринкової економіки. Це обумовлює потребу у виявленні факторів і причин фінансової неспроможності підприємств, об'єктивної ідентифікації ознак банкрутства за допомогою діагностичного аналізу, спрямованого на обґрунтування ефективних заходів щодо фінансового оздоровлення господарюючих суб'єктів. Саме здійснення постійного моніторингу (діагностичного аналізу) фінансового стану підприємства з метою раннього виявлення ознак його кризового розвитку є необхідним етапом на початку формування та реалізації політики антикризового фінансового управління підприємством при загрозі банкрутства [3].

Також у сучасних умовах зростає роль аналізу як власного фінансового стану підприємства, так і його ділових партнерів. Одночасно виникає потреба в розвитку методичних положень її аналізу, спрямованого на удосконалення аналітичних можливостей окремих звітних форм, створення дієвих механізмів оцінки негативних факторів, що впливають на фінансовий стан підприємств, і вживання своєчасних заходів щодо його оздоровлення.

Крім того, окремим аналітичним дослідженням мають підлягати такі економічні явища і процеси, що вимагають оцінки для забезпечення ефективності діяльності підприємств, як ділова активність, виробничі, фінансові і комерційні ризики, кредитоспроможність тощо. Сьогодні вагоме місце займає маркетинговий аспект діяльності підприємств, що втілюється у формуванні стилю мислення керівника з пріоритетною орієнтацією на запит споживача, у підтримці конкурентоспроможних позицій, максимальному використанні сприятливих умов участі на ринку тощо. Це зумовлює розширення сфери аналітичних досліджень, зміну їх цільової орієнтації, трансформацію загальної моделі комплексного економічного аналізу в цілому [4].

У сучасних умовах зростає роль аналізу як власного фінансового стану підприємства, так і його ділових партнерів. Головним джерелом інформації для цього стає бухгалтерська (фінансова) звітність. Одночасно виникає потреба в розвитку методичних положень її аналізу, спрямованого на удосконалення аналітичних можливостей окремих звітних форм, створення дієвих механізмів оцінки негативних факторів, що впливають на фінансовий стан підприємств, і вживання своєчасних заходів щодо його оздоровлення.

У майбутньому однією областю наукових і прикладних досліджень має стати перспективний аналіз, спрямований на вивчення можливих варіантів розвитку підприємств, вироблення методів досягнення найбільш бажаних результатів, обґрунтування планів розвитку організації в умовах невизначеності і ризику. Для цього необхідно більш широке впровадження в практичну діяльність економіко-математичних методів і сучасних технологій обробки економічної інформації.

Взагалі можна говорити про те, що аналітична наука перебуває в стані розвитку, вимагають уточнення, доповнення та адаптації до нових умов господарювання розроблені в попередні періоди методики аналізу використання економічного потенціалу підприємств, виробництва продукції, її собівартості, фінансового стану підприємств. Особливої актуальності набувають методи аналізу та оцінки ефективності інвестиційно-інноваційних проектів, а також дослідження впливу ефективності інвестицій та інновацій на ефек-

тивність господарської діяльності організацій, що реалізує інвестиційний проект.

Постає така проблема, яка є однією з актуальних проблем ринкової економіки на сьогодні, — це неплатоспроможність багатьох підприємств. Це обумовлює потребу у виявленні факторів і причин фінансової неспроможності підприємств, об'єктивної ідентифікації ознак банкрутства за допомогою діагностичного аналізу. Методика діагностичного аналізу є недостатньо розробленою, потребують уточнення система показників, методи і процедури аналізу.

Таким чином, питання щодо напрямів розвитку економічного аналізу в сучасних умовах потребує подальшого дослідження та перегляду низки методологічних підходів, збагачення його концептуальних положень результатами вітчизняних і західних наукових розробок, адаптованих до українських умов. Тому подальший розвиток економічного аналізу потребує фундаментального перегляду низки методологічних підходів, збагачення його концептуальних положень результатами вітчизняних і західних наукових розробок, адаптованих до національних умов.

Список використаної літератури

1. Економічний аналіз: навч. посіб. [Текст] / за ред. М. Г. Чумаченко. — [2-е вид., перероб. і доп.]. — К.: КНЕУ, 2003. — 556 с.
2. Роль аналізу інвестиційної діяльності в системі управління підприємством [Електронний ресурс] // Сайт бібліотеки наукових ресурсів. — Режим доступу: http://globalteka.ru/books/doc_details/5321...html.
3. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента [Текст]: учеб. пособ. / И. А. Бланк. — К.: Ника-Центр, 2002. — 629 с.
4. Коробов М. Я. Финансово-экономический анализ деятельности предприятия: навч. посіб. [Текст] / М. Я. Коробов. — К.: «Знання», 2000. — 378 с.